

Machu Picchu,

Un fabulos oras incas,

In inima unui lant de munti acoperiti de un dens covor vegetal, Machu Picchu domina de mai bine de cinci veacuri ingusta si adanca vale a raului Urubamba. Acest cadru natural exceptional a facut din cetatea incasa situl cel mai spectaculos din vechiul Peru.

Inaltat pe la 1450 de suveranul incas Pachacuti, Machu Picchu a fost in chip brutal abandonat de locuitori sai in 1572, apoi uitat. A fost redescoperit in 1911 de istoricul Hiram Bingham, ale carui teorii asupra sitului s-au bucurat multa vreme de autoritate.

***Machu Picchu** numara cam 200 de cladiri, cel mai adesea in forma de patrulater, care nu au, in general, decat un singur etaj si nici o despartitura interioara. Constructiile cele mai marcate sunt **Torreon**, sau observatorul astronomic in forma de semicerc, folosit pentru determinarea datelor importante ale calendarului si **Intihuatana**, sau cadranul solar. Micul oras poate gazdui intre 500 si 1.000 de persoane, cifra modesta daca o comparam cu cei 200.000 de locuitori pe care ii numara, fara indoiala, pe atunci **Cuzco**, capitala.*

Un oras intr-o natura imblanzita

*Sub conducerea arhitectilor si sefilor de santier in serviciul statului incas, lucratorii din cariere, cioplitorii in piatra si zidarii profesionisti construiesc construiesc noul oras. Ei sunt secondati de muncitorii salahorii recrutati dintre taranii supusi corvoadei, munca fortata in serviciul statului. Pe versantul de est din Machu Picchu ("**Vechiul Varf**"), muncitorii fac enorme lucrari pentru a adapta orasul la mediul natural. Ei ridica ziduri de sustinere si amenajeaza multiple terase in cele doua sectoare, agricol si urban, pe care le are orasul. Mai multe incinte cu ziduri inalte apara orasul.*

In zona agricola, muncitorii instaleaza in plus canalizari pentru irigatie si transporta pe terase

cantitati enorme de pamant necesare culturilor. In climatul tropical, muntele, transformat in gradina, raspunde nevoilor alimentare ale populatiei.

Deasupra teraselor agricole, constructorii incasi ridica sectorul urban.

Acesta este format din doua mari ansambluri, dominate de piata sacra in care se inalta templele. 100 de scari si numeroase stradute ingaduie circulatia in cartierele etalate pe mai multe nivele.

Fantanile furnizeaza apa necesara.

Mari constructori

*Pentru a construi orasul, supusi imparatului **Pachacuti** s-au aprovizionat cu piatra din muntii de granit de la Machu Picchu. Lucratorii desprind blocurile cu ajutorul unor pene de lemn umezite, asezate la intervale regulate dupa contururile blocului. Dilatandu-se, lemnul face sa se crape stanca. Pietrele ajung apoi pe santier pe sanii urcate de-a lungul unor drumuri din pamant batatorit, unde sunt trase pe trunchiuri de lemn cu coaja curatata, cu ajutorul franghiilor. Pe santier, cioplitorii in pitra preiau stafeta si le modeleaza cu unelte din bronz, dalti si percutoare din piatra dura. Extrem de rigurosi, ei ajusteaza perfect blocurile, dand astfel o mare soliditate zidurilor care au rezistat cutremurelor de*

pământ. Ei obțin slefuirea finală frecând blocul cu nisip.

Această finisare este rezervată celor mai importante edificii din Machu Picchu, cum ar fi templele sau observatorul astronomic. Pentru a așeza materialele la locul potrivit, zidarii folosesc platforme de pământ pe care le înalță în același timp cu zidul în construcție.

Edificiile modeste sunt făcute din pietre grosolan cioplite, îmbinate într-un mod mai puțin regulat și legate între ele printr-un mortar gros din argilă.

Izolată în anzi

În continuarea ideilor lui Hiram Bingham, Machu Picchu a fost mult timp indentificat cu Vilcabamba, capitala rezistenței incase în fața spaniolilor. În 1964, descoperirea acestui oraș, așezat în aval de Machu Picchu, a venit să corecteze această eroare. Interpretările false pe care le-a făcut istoricul american în ceea ce privește rolul orașului s-au perpetuat totuși și după descoperire. După părerea lui Bingham, situl le-ar fi oferit adăpost Fecioarelor Soarelui, sau femeilor ce trăiau izolate, în slujba suveranului incas și ar fi fost împartit în

cartiere specializate. Astfel, Bingham enumera un cartier al inchisorilor, un palat al Incasului, locuinte ale preotilor, un cartier al nobilimi, ateliere. Aceste denumiri continua si astazi sa desemneze parti ale sitului ;cu toate acestea, oricine, oricine stie ca nu mai au nici o acoperire in realitate. Dar daca, deocamdata, destinatia majoritatii cladirilor ramane necunoscuta, in schimb rolul orasului apare mai limpede. Intemeiat in aceasta vale din ratiuni strategice, misiunea lui era aceea de a controla grupurile de populatie ce ocupau acea regiune salbatica apropiata de capitala Cuzco si de a evita incursiunile lor. Totodata, Machu Picchu avea o importanta economica, din moment ce el furniza orasului Cuzco penele de pasari si produsele tropicale consumate din belsug. Imprejmuit de munti sacri, Machu Picchu este si un loc sfant. Lasand neatinsa visarea, problemele ce se pun inca in legatura cu Machu Picchu nu fac decat sa sporeasca farmecul fascinant al sitului.

Un imperiu efemer

Suveranul Pachacuti, mare cuceritor, intemeiaza Imperiul incas pe la 1440. Acesta atinge apogeul spre 1490. El se intinde, la vremea respectiva, din Columbia, la nord, pana in centrul statului actual Chile, la sud si cuprinde Ecuador, Peru, Bolivia si nord-vestul Argentinei. Capitala este Cuzco, in sudul Peru-ului.

In 1532, spaniolii, sub conducerea conchistadorului Francisco Pizarro, pun stapanire peste acest imperiu care a durat mai putin de 100 de ani. Il trimit la moarte pe incasul Atahualpa si isi insusesc fabuloasele lui comori.

In 1536, fratele lui vitreg, Manco Capac, preia comanda rascoalei impotriva invadatorilor. Dupa un zadarnic asediu al orasului Cuzco, el se retrage in muntii si padurile de nepatruns ale regiunii Vilcambamba, capitala ultimului focar de rezistenta. "Imperiul Vilcambamba" isi gaseste sfarsitul in invazia armatei spaniole, in 1572 si executarea ultimului suveran, Tupac Amaru. Machu Picchu, care face parte din

*regatul Vilcambamba, este cucerit, iar locuitorii
sai il abandoneaza la aceeasi data.*